Nr. 57 CZERWIEC 1936 Rok VI

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

TYLKO OD 1–30 CZERWCA 1936

UDZIELAMY

przy zakupie powyżej zł 5.– 5%

przy zakupie powyżej zł 10.– 10%

RABATU

TYLKO PRZY ZAMÓWIENIACH GOTÓWKOWYCH

Lubiane serje niemieckie!

Olimpjada zimowa - - -	3	wart.	x	o	1.75
Olimpjada latowa - - -	8	„	x	o	3 75
Nowe Zeppeliny 50 i 75 f.	2	„	x		2.75
Lufthansa 1935, 40 f. - -	1	„	x	o	— 95
Ostropa, bloczek 1935 - -			x		10 —
Dto na oryg. liście - -				o	14.75
Zeppeliny 1928, 2 i 4 mk.	2	„	x		14.75
„ „ „	2	„		o	13.75
Chicagofahrt, 4 mk. - - - - - -	1	wart.	x		10.—
Dobroczynne 1934 - - - - - - -	9	„	x		10 —
„ 1935 - - - - - - -	10	„	x	o	8.75
Hindenburg, 80 fen. zn. w. swastyka	1	„	x		1.60
„ „ stary znak w. R.	1	„	x		3 20
Głowa żołnierza - - - - - - -	2	„	x		1.—
„ „ - - - - - - -	2	„		o	—.65
dto pionow. żeberk. R R! - - - -	2	„	x		5 —
swastyka w wieńcu - - - - - -	2	„	x		— 85
„ - - - - - -	2	„		o	— 65
Bach, Handel i Schutz - - - - -	3	„	x		1.25

Bach, Handel i Schutz -	3	wart.		o	—.85
Kolejowe - - - - - - -	4	„	x		2 25
- - - - - - -	4	„		o	1 75
młodzież hitlerowska - -	2	„	x		— 95
- -	2	„		o	— 75
Lotnicze 1934 - - - - -	11	„	x		14 50
dto - - - - - - - -	11	„		o	12 75
Powrót Saary - - - -	4	„	x		1 95
dto - - - - - - - -	4	„		o	1 65
Kolonjalne - - - - - - -	4	„	x		2.75
dto - - - - - - - -	4	„		o	1.75

Starsze znaczki Niemiec, jak również pojedyncze egzemplarze w obszernym wyborze na składzie. Prosimy o mankolisty.

DOM FILATELISTYCZNY JAN WITKOWSKI

POZNAŃ I. – ALEJE MARCINKOWSKIEGO 7

Ostatnie nowości i okazje

Austrja, Dzień matki 1936 1 wart. * —,45
dto o —,30
Czechosłowacja, dobroczynne 3 wart. o* 1,65
,, pamiątkowe Macha 2 ,, *o —,65
Francja, nowe lotnicze 6 ,, * 6,95
Holandja, latowe 1936 4 ,, * 1,95
Niemcy, Güricke 6 fen. 1 ,, * —,15
,, Olimpjada latowa 8 ,, *o 3,75
Lichtenstein, nowa przepiękna serja obrazkowa 11 wart. * 15,75

Gdańsk, „Winterhilfe 1935"
(drożeją z dnia na dzień)
— oferujemy jeszcze korzystnie —
3 wart. 1 serja * 1,75
3 ,, 1 ,, o 1,95
czworoblok 4 ,, * 7,—
Gdańsk, prow. 6/7, 8/7, 30/35, 40, 60, * 6,75
,, Nowe lotnicze 5 ,, *o 2.95
dto na oryg. liście lotn. . 5 ,, o 3.50
,, prowizorja guldenowe 1924 5-75 fen. brak. wszędzie 8 wart. * 6,75
Anglja, jubil. królewski 4 ,, * 1,50
dto . . . . o 1,—
Austrja, Dolfuss żałob 1 ,, o —,35
,, ,, roczn. śm. 1 ,, * —,45
,, Dień matki 1935 1 ,, * —,50
dto 1 ,, o —,40
,, Winterhilfe 1935 4 ,, * 4,75
dto 4 ,, o 4,50
,, „Heerführer" 6 ,, * 8,75
,, Rotary 1931 6 ,, o 9,75
Belgja, Astrid żałob. 8 ,, o* 3,50
dto 3 ,, o —,65
Bułgarja, Wł. Warneńczyk 5 wart. *o 3,50
,, specj kas. . . 5 ,, 6,50
,, H. Dimitri . , 5 ,, * 3,75
Luxemburg, Car. 1935 4 ,, o* 2,85
Norwegja, Nansen. . 4 ,, * 2,60
Węgry, Rakoczy . . 5 ,, o 3,25
,, Pazmany 6 ,, o 3,25
,, bloczek wyst. 1 ,, o 3,95
Szwecja, 500-lat parl. 3 ,, o —,30
San Marino, 1918 . . 6 ,, * 3,25
,, 1924 Garribaldi 5 ,, * 3,95

Hiszpanja

Katakumby 12 wart. * 1,90
Goy'a (Maja) 1 pta * 1,25
Goy'a 1 c. — 10 pta 18 wart. * 14,50
lotnicze 14 ,, * 17,50
dto 7 ,, * 1,—
Kolumb 16 wart. * 12,75
dto 14 ,, *o 3,75
Kolumb-lotn. 12 ,, * 14,75
dto 6 ,, * 1,—
Ibero-Ameryka lotnicze 7 ,, * 11,95
dto 3 ,, * —,50
Kongres poczt. 5 ,, * 1,—
official 5 ,, * 1,—
lotnicze 6 ,, * 3,95
,, 5 ,, * 1,25
,, oficial 6 ,, * 4,25
,, ,, 5 ,, * 1,25
Kongr. kol. lotn. 6 ,, * 7,25

Holandja dobroczynne 1935 4 wart. o 1,15
,, fundusz lotniczy 1 ,, x 1,15
dto 1 ,, o —,90
,, latowe 1935 4 ,, x 2,75
dto 4 ,, o 1,60
Szwajcarja, rozbrojeniowe 6 ,, o 1,35
,, Pro Juventute 1935 4 ,, o 1,95
Szwecja, Prowizorja 1918 (Landstormen) 10 wart. o 2,75
Czechosłowacja, legjonowe 4 ,, x 1,95
dto 4 ,, o 1,70
,, 100-lecie hymnu nar. 2 ,, x 1,15
dto 2 ,, o —,50
,, Arras 2 ,, x 1,10
,, Cyryl i Metody 3 ,, x 1,25
,, Dobroczynne 1936 3 ,, xo 1,65

Grecja

Prowizorja Królewskie

Ograniczony nakład

4 wartości x 1,75

Francja, dobroczynne 1935 2 wart. xo 1,50
Włochy, ś. Franciszek z Asyżu 6 ,, o 8,75
,, 1400-lecie Monte Casino 7 ,, x 3.75
Jugosławja, żałob. 25p-30 din. 14 ,, o 8,75
Czarnogórze, Jubileusz. 1896 12 ,, x 1.15
Bułgarja ślubne 4 ,, x 1,75
Kongo Belgijskie, lotnicze 1920 4 ,, o 2,75
Tannu-Touva, obrazkowe 1927 14 ,, x 6,75
Nikaragua, 100-lecie niepodl. 7 ,, o 2,75
Salwador, Gen. Tigneros 1910 10 ,, x 1,25
Mozambique, obrazkowe 1918 10 ,, x —,95
Nyassa Portug., obrazk. 1921-3 16 ,, x 2,75

Ceny netto — Oferty bez zobowiązania!

Prosimy o zamówienia zapasowe.

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI
FILATELISTYCZNE
MIESIĘCZNIK
POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Adres Redakcji i Administracji: POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego 7, I. ptr.

Prenumerata	kwartalna	styczeń—marzec 1936 r.	w kraju zł.	**1.50**	zagranicą	—.—
„	półroczna	styczeń—czerwiec 1936 r.	„ „ „	**2.75**	„	**3.50**
„	roczna	styczeń-grudzień 1936 r.	„ „ „	**5.50**	„	**7.00**

Wychodzi co miesiąc za wyjątkiem miesięcy letnich.

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Nr. 57 CZERWIEC 1936 **Rok VI**

SPIS TREŚCI:

300-lecie poczty szwedzkiej.

Z pośród północnych i wogóle z pośród europejskich krajów, na specjalne wyróżnienie w oczach zbieraczy znaczków pocztowych zasługuje Szwecja, ponieważ kraj ten wydawał zawsze rzeczowe i pod względem graficznym wartościowe znaczki pocztowe, a pozatem wstrzymywał się zazwyczaj od wydawania niepotrzebnych znaczków okolicznościowych. Jednym z niewielu wyjątków był znaczek z r. 1920 z podobizną Gustawa Adolfa, za którego rządów po raz pierwszy wprowadzono w r. 1620 zorganizowaną przez państwo przesyłkę pocztową listów prywatnych, a więc rzecz szczególna, że już wówczas miał miejsce zupełnie analogiczny 300-letni jubileusz, podobny do obchodzonego obecnie. Cztery lata później odświeżono inne wspomnienie pocztowe dużej wagi, wydając szereg uzasadnionych znaczków pocztowych pamiątkowych z okazji 50-lecia istnienia powszechnego związku pocztowego. Znaczki wartości öre'owej były ozdobione wizerunkiem symbolizującym łączność między czasami dawnemi a teraźniejszością: pocztyljon na koniu ogląda się za nowoczesnym samolotem.

Temat ten z historji poczty jest opracowany obecnie obszerniej w niedawno wydanych bardzo ładnych znaczkach pamiątkowych.. W dniu 20 lutego 1636 r. szwedzka królowa Krystyna wydała dektet (przechowywany obecnie w muzeum pocztowym w Sztokholmie), co do urządzenia służby pocztowej. Na organizatora i pierwszego kierownika został powołany przez kanclerza szwedzkiego niemiec były pocztmistrz lipski Andrzej Wechel Oxenstierna. Obydwaj zasłużyliby więc na umieszczenie ich portretów na znaczkach, jednakże stało się to udziałem kanclerza. Nominację tą należy temu przypisać, że w ciągu wojny trzydziesto-

Prosimy uprzejmie o odnowienie prenumeraty na II-gie półrocze.

letniej urządzono na terenie Niemiec szereg szwedzkich zakładów pocztowych, które przeważnie były kierowane przez niemieckich pocztmistrzów. Miało to miejsce również w Lipsku, a logicznem tego następstwem było powołanie do Szwecji tamtejszego kierownika, jako jednego z gruntownie obznajmionych urzędników ze sprawami pocztowemi.

Znamienny jubileusz 300-letni był obchodzony w Sztokholmie w dniu 20 lutego br. bardzo uroczyście, na którem był obecny również dyrektor ministerjalny Fleischmann, jako przedstawiciel niemieckiego zarządu pocztowego w którego imieniu złożył życzenia. Co się tyczy 12 nowych znaczków, które ukazały się w okienkach pocztowych punktualnie w dniu uroczystości, to stanowią one poglądowo ilustrowaną historję rozwoju i udoskonalania poczty szwedzkiej, aczkolwiek z wyjątkiem obydwu portretów i herbów reprodukcje odpowiadałyby pod względem rozwoju technicznego komunikacji również i innym krajom. Jeżeli przyjrzymy sie kompletowi szwedzkich znaczków jubileuszowych pokolei, to zauważymy przedewszystkiem popiersie brodatego kanclerza Axel Oxenstierna, następnie dawnego gońca pocztowego, który walczy w szerokiej opończy z wiatrem i niepogodą, dalej konnego pocztyljona z pistoletem i trąbką pocztową, następnie starodawny żaglowiec pocztowy oraz parowiec kołowy z pomocniczemi żaglami z wczesnej epoki żeglugi parowej, pozatem kocz pocztowy zaprzężony w trzy konie i obładowany bagażami. Serja ta zostaje następnie przerwana przez szwedzki tzw. mały herb z koronami. Jako wskaznik komunikacji pocztowo-kolejowej następuje nowoczesny pociąg pośpieszny z olbrzymią lokomotywą na pierwszym planie. Znaczek dalszej wartości przedstawia portret generalnego dyrektora poczt Adolfa Wilhelma Roosa (1967—1889), który położył wielkie zasługi około unowocześnienia szwedzkich urządzeń pocztowych. Na ostatnich trzech wartościach widzimy najszybsze środki współczesnej komunikacji pocztowej: autobus pocztowy z przyczepką, statek oceaniczny i samolot.

Na wszystkich znaczkach umieszczone są u góry cyfry określające wartość, u dołu nazwa kraju, a pomiędzy niemi w dobrem rozmieszczeniu daty jubileuszowe „1636.20.2.1936“. Projekt reprodukcji wszystkich znaczków w kształcie leżącego prostokąta został narysowany przez znanego profesora Hjortzberga z akademji sztuk pięknych w Sztokholmie, jego prostą i ze względów artystycznych skuteczną metodą kreskową. Prace rytownicze wykonał starannie Sven Ewert. Znaczki są ząbkowane dwustronnie, zaś wartotci 5, 10 i 15 öre używane do zeszycików — 4 stronnie.

Nasz album europejski zbogaci się przez to wydanie o tuzin miłych nowości, które są godne widzenia.

Tłumaczono z niemieckiego pisma filatelistycznego „Akwator“.

ZNACKKI POLSKIE

Reprodukcja przedstawia najnowsze wydanie z nadrukiem „Port Gdańsk", tudzież znaczki już omawiane w kwietniowym numerze naszego pisma.

NOWOŚCI

Europa.

Anglja, poczta w Marokko. Zapowiedziane dalsze wartości ukażą się wykonane wklęsłodrukiem.
Znaczki opłaty: $2\frac{1}{2}$ d. — niebieski, 3 d. — fioletowy, 10 c./l d. — czerwony
Oprócz tego dodatkowa wartość wykonana drukiem płaskim uzupełnienia znaczki poprzednio wydane.
Znaczek opłaty: 4 d. — szarozielony

Austrja. Z okazji Dnia Matki wydano 5 maja znaczek za 24 gr.
Znaczek opłaty (pamiątkowy): 24 gr. — ciemnoniebieski

Reprodukcja z prawej przedstawia serję znaczków dobroczynnych z dopłatą na fundusz pomocy dzieciom.

Czechosłowacja. Dla uczczenia pamięci poety Karola Mácha'y wydano w setną rocznicę jego śmierci serję znaczków.
Znaczki opłaty (pamiątkowe): 50 hal — zielony, 1 kc. — wiśniowy

Bułgarja. Z zapowiedzianej serji nowych znaczków dwie wartości są już w obiegu.
Znaczki opłaty: 30 st. — brunatnolila, 50 st. — niebieski

Estonja. Serję znaczków z podobizną prezydenta uzupełniono 21 kwietnia dalszemi znaczkami.
Znaczki opłaty: 10 s. — niebieskozielony, 20 s. — jasnofioletowy,
50 s. — czerwonobrunatny

Finlandja. Obok reprodukujemy serję dobroczynną, którą omawialiśmy w jednym z poprzednich numerów.

Francja. Nowy znaczek za 2 fr. przedstawia „Wiatrak Alfonsa Daudet" w Fontvieille.
Znaczek opłaty: 2 fr. — niebieski

Hiszpanja. Znaczek opłaty za 2 c. wydano w nowym wzorze.
Znaczek opłaty: 2 c. czerwonobrunatny

Holandja. Tegoroczne znaczki dobroczynne latowe ukazały się już 1 maja.
Znaczki opłaty (dobroczynne):
$1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2}$ c. — czarnobrunatny — $6 + 4$ c. — ciemnoczerwony
$5 + 3$ c. — ciemnozielony — $12\frac{1}{2} + 3\frac{1}{2}$ c. — ciemnoniebieski

Jugosławja. Znaczki dobroczynne na rzecz pomocy dzieciom z podobizną królowej-matki ukazały się 3 maja.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

0.75 + 0.25 d. — zienkawoniebieski 1.75 + 0.75 d. — brunatny
1.50 + 0.50 d. — karminowy 3.50 + 1.— d. — niebieski

Lichtenstein. Dwie wyższe wartości z serji znaczków lotniczych przedstawiają sterowiec 127 unoszący się nad krajobrazem.

Znaczki lotnicze: 1 fr. — karminowy, 2 fr. — fioletowy

Niemcy. Pamiątkowy znaczek wydany z okazji 250-rocznicy śmierci fizyka Otto Guericke przedstawia podobiznę uczonego.

Znaczek opłaty (pamiątkowy): 6 fen. — ciemnozielony

Oprócz tego ukazała się już okolicznościowa serja z okazji mającej się odbyć w Berlinie olimpjady.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

3 + 2 fen. — brunatny 12 + 6 fen. — czerwony
4 + 3 fen. — szaroniebieski 15 + 10 fen. — wiśniowy
6 + 4 fen. — ciemnozielony 25 + 15 fen. — niebieski
8 + 4 fen. — pomarańczowobrunatny 40 + 35 fen. — czerwonofioletowy

Rumunja. Do znaczków wydanych w roku 1932 z dopłatą na fundusz lotnictwa, ukazały się dalsze wartości.

Znaczki opłaty (z dopłatą):

10 b. — oliwkowozielony 3 l. — zielony
20 b. — ciemnolila 5 l. — karminowy

Z okazji 70-lecia dynastji wydano znaczek z głową króla na siatkowym tle, w nakładzie 10.000. Sprzedaje się go tylko na jednym urzędzie pocztowym i to jedynie posiadaczom karty wstępu na wystawę „Miesiąc Bukaresztu".

Znaczek opłaty (pamiątkowy): 6 + 1 L. — karminowy

San Marino. Przez przedrukowanie dawnych wydań powstało kilka znaczków tymczasowych.

Znaczki opłaty:

80/45 c. — ciemnofioletowy i czarny (wydanie 1926)
80/65 c. — ciemnooliwkowy i czarny (wydanie 1926)
2.75/1.25 L. — ciemnoniebieski (wydanie 1928)
2.75/2.50 L. — brązowy (wydanie 1928)

Znaczki lotnicze:

75/80 c. — karminowy (wydanie 1931)
75/50 c. — zielony (wydanie 1931)

Turcja. Znaczki z dopłatą na pomoc dzieciom przedrukowano literami "P. Y. S." zamieniając je na dobroczynne z dopłatą na rzecz urzędników pocztowych.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

20 p. — fioletowy i czerwony, 1 k. — oliwkowobrunatny i czerwony
3/2½ k. — brunatny i czerwony

Węgry. Zapowiedziane znaczki ukazały się 8 maja.

Znaczki lotnicze:

10 f. — zielony	60 f. — fioletowy
20 f. — karminowy	80 f. — czarnozielony
30 f. — ciemnobrunatny	1 p. — zielony
40 f. — jasnoniebieski	2 p. — wiśniowy
52 f. — czerwonopomarańczowy	5 p. — czarnoniebieski

Zamorze.

Algierja. Pierwsze wartości zapowiedzianej serji obrazkowej już się ukazały.

Znaczki opłaty:

10 c. — żółtozielony	50 c. — czerwony
25 c. — czerwonofioletowy	1 fr. — brunatny

Argentyna. Wydano już dalsze wartości nowej serji urzędowej.
Znaczki urzędowe: 12 c. — brunatnoczerwony 30 c. — brunatnopomarańczowy

Bhopal. Nowe znaczki urzędowe powstają przez przedrukowanie dawniejszych.

Znaczki urzędowe (tymczasowe):

$1\frac{1}{4}$ a. / 4 a. — brunatny	1 a. / 4 a. — brunatny
1 a. / $\frac{1}{2}$ a. — zielony	3 p. / 4 a. — brunatny

Ostatnia wartość z serji znaczków trójkątnych otrzymała nadruk „Service".
Znaczek urzędowy: 1 a. 3 p. — brunatnoczerwony i niebieski

Brazylia. Z okazji pierwszego kongresu numizmatycznego wydano pamiątkowy znaczek.
Znaczek opłaty (pamiątkowy): 300 r. — ciemnobrunatny

Chile. Serję lotniczą uzupełniono jeszcze jedną wartością.
Znaczek lotniczy: 50 c. — oliwkowobrunatny
Pozatem ukazał się 20 c. znaczek z nadrukiem: „Oficial" i 1 p. z nadrukiem:
Znaczki urzędowe: 20 c. — brunatnolila 1 p. — zielony i czarny

Egipt. Nawiązując do znaczka z napisem „Arme Post", który omawialiśmy w jednym z poprzednich numerów, dowiadujemy się, że ukazała się druga wartość. Poprzedni jakkolwiek był sprzedawany w końcu ubiegłego roku w okresie świąt, to jednak dopiero niedawno został zgłoszony w międzynarodowem biurze pocztowem.
Znaczek opłaty (dla żołnierzy): 3 m. — zielony

Ekwador. Dalsza wartość znaczków fiskalnych powstała przez umieszczenie nadruku „Seguro Social del Campesino" na znaczkach tabaczanych.
Znaczek pocztowy (fiskalny): 3 c. czarny na 1 c. czerwony

Gwalior. Dwie wartości znaczków urzędowych z Indyj angielskich otrzymały tylko nadruk „Postage".
Znaczki urzędowe: $\frac{1}{2}$ a. — zielony 1 a. — brunatny

Jaipur. Znaczek tymczasowy urzędowy powstał przez umieszczenie nadruku: „Service" na znaczku opłaty z r. 1932-4.
Znaczki urzędowe: $\frac{1}{2}$ a. — brunatnoczerwony i czarny
Oprócz tego ukazały się tymczasowe znaczki opłaty.
Znaczki opłaty: $\frac{1}{2}$ r. — żółtozielony i czarny $\frac{1}{5}$ r. — wiśniowy i czarny

Koczin (Cochin). Wydano tu nowy znaczek opłaty.
Znaczek opłaty: 2 p. — brunatny

Liberja. Znaczki prowizoryczne powstały przez zmianę znaczka opłatnego za 3 c. i urzędowego za 1 c. na znaczki lotnicze. Nakład 1 tysiąc.
Znaczki lotnicze: 6/3 c. — brunatny 6/1 c. — zielony

Negri Sembilan. Wydano dwie dalsze wartości nowej serji.
Znaczki opłaty: 25 c. — czerwony i fioletowy, 1 d. — karminowi i czarny/niebieski

Nikaragua. Znaczki opłaty ukazały się w odmiennych kolorach z czerwonym nadrukiem „Rosello 1935".

Znaczki opłaty (tymczasowe): ½ c. — ciemno-zielony 2 c. — jasnoróżowy

Pahang. Takie same znaczki jak w Negri Sembilanie wydano i tutaj.

Znaczki opłaty: 25 c. — czerwony i fioletowy 1 d. — karminowy i czarny/niebieski

Perak. Wydano tu nową serję znaczków.

Znaczki opłaty: 25 c. — czerwony i fioletowy 1 d. — karminowy i czarny/niebieski

Republika Dominikana. Z serji „Bibljoteki Narodowej" ukazała się druga wartość z podobizną generała Duvergé.

Znaczek opłaty (pamiątkowy): 7 c. — niebieskoszary

Selangor. Wydano tu znaczek za 1 dol

Znaczek opłaty: 1 d. — karminowy i czarny/niebieski

Syrja. Znaczek za 1 p. ukazał się w odmiennym kolorze.

Znaczek opłaty: 1 p. — żółtobrunatny

Oprócz tego 1 wartość otrzymała nadruk „Foire de Damas 1936".

Znaczek opłaty (pamiątkowy): 0.50 p. — fioletowy

Stany Zjednoczone. W dniu 4 maja wydano znaczek pamiątkowy z okazji 300-lecia stanu Rhode.

Znaczek opłaty (pamiątkowy): 3 c. — fioletowy

Oprócz tego międzynarodową wystawę znaczków pocztowych tzw. „TIPEX" upamiętniono wydaniem arkusika składającego się z 4 znaczków ostatnich czasów.

Znaczek (opłaty pamiątkowy):

3 c. — fioletowy (Connecticut)
3 c. — fioletowy (Pacyfist. wystawa)
3 c. — fioletowy (Michigan)
3 c. — fioletowy (Texas)

Straits Settlements. Nową serję uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty: 2 d. — karminowy i zielony

Wyspy Bermuda. Niektóre znaczki z nowej serji obrazkowej wydano z podobizną króla Jerzego V.

Znaczki opłaty:

½ d. — zielony
1 d. — czerwony i czarny
1½ d. — brunatny i czarny
2 d. — szary i czarny
1½ d. — ciemnoniebieski i j. niebieski
3 d. — czerwony i czarny
6 d. — lila i czarny
1 sh. — zielony
1/6 sh — brunatny

Literatura filatelistyczna polska... a zbieranie znaczków.

Na jednym z wieczorów Łódzkiego Klubu Filatelistów Polskiej YMCA wiceprezes p. R. Kautz wygłosił referat, który umieszczamy poniżej.

Jak wiadomo, literatura filatelistyczna polska jest niezbyt obszerna, nie będę zatem Panom dużo czasu, poświęconego właściwie naszej towarzyskiej pogadance, zajmował. Rozpocznę od wspaniałego dzieła naszego znanego zbieracza, kustosza Muzeum Poczt i Telekomunikacji p. Wł. Polańskiego. Dzieło to ukazało się najpierw w roku 1920 w Genewie w języku **francuskim** w ilości 135 egzemplarzy, następnie w roku 1922 w języku **polskim**, w ilości tylko 65 egz. pod tytułem „Znaki i marki pocztowe w Polsce w XVIII i XIX wieku", a ostatnio wydano to dzieło także w języku **niemieckim**, nakładem znanego czasopisma filatelistycznego „Die Postmarke" w Wiedniu pod tytułem: „Die Postwertzeichen und Poststempel von Polen im 18. und 19 Jahrhundert", w ilości 300 egzemplarzy, uzupełnione przez również wybitnego znawcę naszego pana Wł. Rachmanowa z Warszawy. Dzieło to wspaniałe i wyczerpujące, a jednak możnaby je jeszcze bardziej uzupełnić i o ile miałoby w nowym nakładzie kiedykolwiek się ukazać, z pewnością też uzupełnione będzie. W każdym razie praca ta świadczy o tem, co zamiłowanie do sprawy filatelji zdziałać może i jak prace takie nieraz różne wątpliwości na tle stosunków pocztowych ubiegłych stuleci wyjaśniają. Ostatnio np. prof. Stanisław Mik-

stein z Krakowa zabrał się do zbierania i omówienia w „Ikarosie“ pamiątek pocztowych z okresu ubiegłych stuleci i zapewne też swoim materjałem uzupełni powyższe dzieło Polańskiego i Rachmanowa, które chciałem właśnie Panom, dziś przedłożyć i omówić, zachęcając tym sposobem wszystkich zbieraczy znaczków pocztowych do większego niż dotąd zainteresowania się **literaturą** fachową. Powracając do dzieła „Polskie znaczki i stemple pocztowe w 18 i 19 stuleciu“ przypuszczam, że dział falsyfikatów książki uzupełniony być winien odbitkami odnalezionych ostatnio falsyfikatów zarówno znaczka pocztowego roku 1860, jakoteż kopertami poczty warszawskiej, które to fałszywe koperty, a właściwie tylko wycinki z kopert, spotyka się od kilkunastu lat w niektórych większych zbiorach. Jeden z tych wycinków-falsyfikatów koperty poczty warszawskiej pokażę również Panom.

Pierwszem dziełem, z którem stykać i obznajmić się powinien każdy filatelista, to rzecz prosta **Katalog** znaczków pocztowych. O ile chodzi o Polskę, to najwłaściwszem będzie — mojem zdaniem — uważne przestudjowanie ostatnio wydanego „Podręcznika znaczków pocztowych polskich“ prof. Łaszkiewicza, a o ile chodzi o inne kraje, to dobre są katalogi Michla, Senfa, Yverta, Zumsteina, Scotta i inne. — Otwarcie mówiąc, nie mogę sobie przedstawić **poważnego** zbieracza znaczków pocztowych, **nie** studjującego odnośnej literatury, a przynajmniej jakiegoś poważniejszego katalogu znaczków, dlatego też zalecam wszystkim kolegom, którzy dotąd tylko znaczki zbierali, a nie zajmowali się wcale lub jedynie dorywczo coś niecoś z literatury filatelistycznej przeczytali, ażeby jaknajprędzej **zmienili** swój system zbierania znaczków, to jest przedewszystkiem studjowali literaturę filatelistyki ogólnej lub o ile chodzi o specjalistów-zbieraczy znaczków pewnego kraju, ażeby przejrzeli choćby literaturę filatelistyczną o znaczkach danego kraju.

Nie do pomyślenia jest — powtarzam — dla mnie dziś starszy zbieracz, nie zajmujący się literaturą filatelistyczną. Porównać takiego zbieracza można z marynarzem, wyruszającym w daleki świat bez kompasu. A jednak wiem z doświadczenia, ilu jeszcze jest u nas zbieraczy, nie czytających pism fachowych ani nie posiadających **żadnego** katalogu. Zbieraczy tych nazwałbym **dzikimi**, zbierającymi coś, o czem właściwie pojęcia żadnego nie mają, a więc gromadzącymi znaczki pocztowe z instynktu lub z przyzwyczajenia i chwilowego popędu. Zbieraczy tych zadowala posiadanie pewnej ilości znaczków wszechświatowych i jakiegokolwiekbądź albumu lub innego większego zeszytu i już zaczyna się bezplanowe wklejanie zdobytych znaczków. Dlatego też tak mało **dobrych** zbiorów widać! Zbieraczy tej grupy — zdaje się — jest u nas najwięcej i z tego też powodu filatelistyka nasza stoi w porównaniu z innemi krajami zachodu na niższym poziomie.

W podręczniku naszym, o którym wyżej wspomniałem, podana jest także **dalsza** literatura, o którą starać się trzeba, aby ją przeczytać i wówczas dopiero można będzie z korzyścią dla siebie i całej sprawy filatelistycznej zająć się zbieraniem znaczków, a nie tak jak obecnie większość postępuje, gromadząc bez jakiegokolwiekbądź planu lub porządku znaczki pocztowe. Złe wrażenie sprawia niewątpliwie na każdego, traktującego filatelję **poważnie,** kiedy np. widzi, jak na naszych wieczorach klubowych większość kolegów, oglądając wybory znaczków, tylko o posiadaniu danego znaczka im brakującego myśli i poza zdobyciem tego znaczka nic w klubie nie widzi i o niczem innem nie pamięta. Nic ich nie obchodzi **wygląd** danego znaczka, **sposób** wykonania go lub co ten znaczek właściwie **przedstawia** i kto jego **stworzył,** jedynie posiadanie znaczka jest dla nich najważniejszym celem. Tak być **nie** powinno, gdyż każdy znaczek pocztowy coś nam mówi, coś daje temu, kto go obejrzeć potrafi, a drogę do tego poglądu na zbieranie znaczków pocztowych daje nam właśnie studjum **literatury** filatelistycznej, która omawia wszechstronnie wszystkie zagadnienia znaczkowe. Dopiero studjum literatury fachowej więc daje nam te wszystkie dane potrzebne do tego, ażeby z suchego markolepka wyrósł **prawdziwy** filatelista.

Z poważniejszych dzieł polskich, oprócz już podanych, wymienić jeszcze należy:

„Pierwsze polskie znaczki dla b. zaboru austrjackiego 1919“ prof. Miksteina; „Drugie polskie prowizoryczne wydanie dla b. okupacji niemieckiej“ tegoż autora. Broszurki te ukazały się nakładem „Ilustrowanego Kurjera Filatelistycznego“. Dalej „Podręcznik polskich znaczków pocztowych“ nakładem „Nowego Filatelisty“, wydany przez p. Rachmanowa, a opracowany w r. 1925 przez Komisję Katalogową Warszawskiego Związku Filatelistów. Następnie wymienić należy **Katalogi** znaczków pocztowych Polski i Litwy Środkowej, wydane przez Dom Filatelistyczny **A. Pachońskiego**, Warszawa, w latach 1926, 32 i 34 jakoteż katalogi firmy **Jan Witkowski** Poznań, z lat 1932, 34 i 35. Pozatem filatelistyczne **czasopisma** nasze dużo ciekawych rzeczy perjodycznie przynoszą, należy zatem w miarę możności choć **jedno** pismo polskie i jedno zagraniczne, o ile się zbiera oprócz znaczków polskich także i zagraniczne, prenumerować. Studjum literatury jest zatem **pierwszą** lekcją filatelistyki.

Marjan Nowina - Orlicki.

Prowizorja Armeńskiej Republiki Demokratycznej.

(Dokończenie)

1919 r. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 z ręcznym czarnym lub fioletowym przedrukiem litery „Z“ w ramce małego formatu ząbkowane i cięte. Litera „Z“ oznacza skrót słowa Hajastan tak bowiem ormianie nazywają swoją Ojczyznę Wysokość ramki wynosi 7,5 — 8,5 mm. szerokość 5,5 — 6 mm. i długość ukośna litery „Z“ 6,5 — 7 mm. Przedruków dokonywano trzema różnemi stemplami mającymi różnicę w wymiarach od 0,5 do 1,25 mm. Klasyfikacji tych znaczków nie można przeprowadzić ze względu na różnorodność przedruków.

Znaczki tego wydania były kasowane stemplem względnię przekreślone atramentem.

	Przedruk czarny ząbk.	Przedruk czarny cięte	Przedruk fioletowy ząbk.	Przedruk fioletowy cięte
2 kop. zielony		x		
3 „ czerwony		x		
4 „ karminowy	x			
3 „ lila	x		x	
10/7 niebieski	x		x	
15 „ lila/niebieski	x		x	
10 „ niebieski/czerwony	x		x	
25 „ zielony/fioletowy	x			
35 „ lila/zielony	x		x	
50 „ lila/zielony	x		x	
60 „ na 1 kop. żółty		x		x
70 „ bronzowy/pomarań.		x		
1 rb. brunatny/czerwony	x		x	
3 „ 50 kop. brun./ziel.	x	x		
10 „ czerwony/szary	x			

— 1919 r. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 z ręcznym czarnym lub fioletowym średnich rozmiarów przedrukiem litery „Z“ w ramce ząbkowane i cięte. Wymiary ramki: wysokość 11 mm. ,szerokość 8 mm., długość ukośna litery „Z“ 8,5 mm. Przedruki tego wydania dokonano jednym stemplem kauczukowym. Grubość ramki w przedruku niejednakowa powstała wskutek zużycia stempla,

	Przedruk czarny ząbk.	Przedruk czarny cięte	Przedruk fioletowy ząbk.	Przedruk fioletowy cięte
1 kop. żółty	x			
2 „ zielony	x	x		
3 „ czerwony	x	x		x
4 „ karminowy	x			
5 „ lila	x	x		
10/7 „ błękitny	x			
15 „ lila błękitny	x		x	
20 „ niebieski/czerwony	x		x	
25 „ zielony/fioletowy	x		x	
35 „ lila/zielony	x			
50 „ lila/zielony	x			
60 „ na 1 kop. żółty (1 w.)		x	x	
60 „ na 1 kop. żółty (2 w.)		x		
70 „ brunatny/pomarań.		x		
1 rb. brunatny/czerwony	x	x		
3 „ 50 kop. brun./ziel.		x		
5 „ niebieski/błękitny	x	x		
7 „ c. zielony/różowy	x			
10 „ czerw./żółty/szary	x			

— 1919 r. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1919-17 z ręcznym czarnym lub fioletowym przedrukiem litery „Z“ w ramce dużego wymiaru ząbkowane i cięte. Wymiary przedruku: wysokość ramki 12 mm., szerokość 8,5 mm , długość ukośna litery „Z“ 10 mm. Przedruku dokonano jednym stemplem. Znajdujące się w handlu przedruki tego wydania na znaczkach wojennych 1914 r. są wydaniem spekulacyjnem i żadnej filatelistycznej wartości nie posiadają.

	Przedruk czarny ząbk.	Przedruk czarny cięte	Przedruk fioletowy ząbk.	Przedruk fioletowy cięte
1 kop żółty	x	x	x	
2 „ zielony	x	x		x
3 „ czerwony	x	x	x	x
4 „ karminowy	x	x	x	x
5 „ lila	x	x	x	x
7 „ błękitny			x	
10/7 „ błękitny	x		x	
10 „ c. niebieski	x			
15 „ brunatny/błękitny	x		x	
20 „ niebieski/czerwony	x		x	
25 „ zielony/lila	x		x	
35 „ lila/zielony	x		x	
50 „ lila/zielony	x		x	
60 „ na 1 kop. żółty (1 w.)		x		x
60 „ na 1 kop. żółty (2 w.)		x		x
70 „ brunatny/pomarań.		x		
1 rb. brunatny/czerwony	x	x	x	
3 „ 50k. czerw./br./ziel.		x		x
5 „ niebieski/błękitny	x	x		
7 „ c. zielony/różowy	x		x	
10 „ czerw./brun./szary	x		x	

— Rok 1920. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 z ręcznym czarnym lub fioletowym przedrukiem litery „Z“ małego wymiaru bez ramki ząbkowane i cięte. Długość ukośna litery „Z“ 6,5 — 7 mm. Przedruki są rozmaicie odbite słabiej i silniej trzema rozmaitemi stemplami w których została usunięta ramka.

	Przedruk czarny ząbk.	Przedruk czarny cięte	Przedruk fioletowy ząbk.	Przedruk fioletowy cięte
2 kop. zielony		x		
3 „ czerwony		x		
4 „ karminowy	x		x	
5 „ lila	x	x	x	x
10/7 „ błękitny	x		x	
15 „ brunatny/błękitny	x		x	
20 „ niebieski/czerwony	x		x	
25 „ zielony/lila	x		x	
35 „ lila/zielony	x			
50 „ lila/zielony	x		x	
60 „ na 1 kop. żółty (1 w.)		x		x
60 „ na 1 kop. żółty (2 w.)	x	x	x	
70 „ brunatny/pomarań.	x	x		x
1 rb. brunatny/czerwony	x	x	x	x
3 „ 50k czerw./br./ziel.	x	x	x	
5 „ niebieski/błękitny	x	x		
7 „ c. zielony różowy	x			
10 „ czerw./żółty/szary	x		x	

— 1920 r. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 r. z ręcznym czarnym lub fioletowym przedrukiem litery „Z" średniej wielkości bez ramki, ząbkowane i cięte. Długość ukośna litery „Z" 8,5 mm. Przedruku dokonano jednym stemplem kauczukowym. Istnieją przedruki od wyraźnych do ledwo widocznych w zależności od zużycia stempla i nałożonej farby.

	Przedruk czarny ząbk.	Przedruk czarny cięte	Przedruk fioletowy ząbk.	Przedruk fioletowy cięte
2 kop. zielony		x		
3 „ czerwony	x	x		
4 „ karminowy	x		x	
5 „ lila	x	x		
10/7 „ błękitny	x		x	
15 „ brunatny/błękitny	x			
20 „ niebieski/czerwony	x			
25 „ zielony/lila	x			
35 „ lila/zielony	x			
50 „ lila/zielony	x			
60 „ na 1 kop. żółty (1 w.)		x		
60 „ na 1 kop. żółty (2 w.)	x	x		x
70 „ brunatny/pomarań.		x		
1 rb. brunatny/czerwony	x	x		
3 „ 50 kop. c. brun./ziel.	x	x		
5 „ niebieski/błękitny	x			
7 „ c. zielony/różowy	x			

— 1920 r. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 r. i 1889 r. z dużym ręcznym czarnym lub fioletowym przedrukiem litery „Z" bez ramki, ząbkowane i cięte. Długość ukośna litery „Z" wynosi 10 mm. Przedruki tego wydania mają takie same usterki jak wydań poprzednich. Przedruku dokonywano jednym stemplem kauczukowym.

	Przedruk czarny ząbk.	Przedruk czarny cięte	Przedruk fioletowy ząbk.	Przedruk fioletowy cięte
1 kop. żółty	x			
2 „ zielony	x	x	x	x
3 „ czerwony	x	x		
4 „ karminowy	x		x	
5 „ lila	x	x		
7 „ błękitny	x			
10/7 „ błękitny	x			
15 „ brunatny/błękitny	x		x	
20 „ niebieski/czerwony	x		x	
25 „ zielony/lila	x		x	
35 „ lila/zielony	x		x	
50 „ lila/zielony	x		x	
60 „ na 1 kop żółty (1 w.)		x		
60 „ na 1 kop. żółty (2 w.)	x	x		x
70 „ brunatny/pomarań	x	x		
1 rb. brunatny/czerwony	x	x		x
3 „ 50 k. brun./zielony	x		x	
5 „ niebieski/błękitny	x			
7 „ czarny/żółty	x			
7 „ c. zielony/różowy	x		x	
10 „ czerw./brun./szary	x			

We wszystkich sześciu wydaniach z ramką i bez ramki istnieją przedruki podwójne i leżące z boku znaczka. ponieważ zasadniczo przedruków dokonywano po środku znaczka.

Rok 1920 Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 i 1889 r. z czarnym lub fioletowym przedrukiem monogramu i nowej wartości stemplem metalowym, ząbkowane i cięte. Przedruki te uskutecznione na skutek spadku waluty armeńskiej posiadają monogram stanowiący skrót dwóch pierwszych słów „Armenska Republika" i nową wartość. Stempel stanowił jedną całość składającą się z monogramu i cyfry nowej wartości. Stempli z wartościami 1 rb. 3 rb, 25 r., 50 r. i 100 r było po jednym, z cyfrą 5 r. — trzy, a z cyfrą 10 r. — dwa. Stemple były zrobione prywitywnie i z powodu dużego zapotrzebowania psuły się przez co zdarzają się przedruki z błędami. Istnieją również przedruki odwrócone i podwójne. W tym wydaniu spotyka się masę spekulacyjnych przedruków zrobionych na żądanie spekulantów już po wycofaniu tego wydania z obiegu, wobec czego znaczki z takiemi przedrukami nie posiadają żadnej filatelistycznej wartości. Wymiary przedruku małego monogramu: szerokość 4,5 mm., wyso-

kość 6 mm., szerokości cyfry 2,5 — 3 mm., wysokość 4 mm., odległość między monogramem a cyfrą 5 mm. Wymiary przedruku dużego monogramu: szerokość 6 — 6,5 mm., wysokość 9 mm., szerokość i wysokość cyfr taka sama jak przy przedrukach z małym monogramem, a odległość między monogramem i cyfrą 2 mm.

	mały monogr. Przedruk czarny		mały monogr. Przedruk fiolet.		duży monogr. Przedruk czarny	
	ząb.	cięte	ząb.	cięte	ząb.	cięte
1 r. na 1 k. żółty					x	x
1 „ na 60 „ na 1 k. żółty					x	x
3 „ na 3 „ czerwony	x	x	x	x		
3 „ na 4 „ karminowy	x					
5 „ na 2 „ zielony		x		x		
4 „ na 3 „ czerwony		x				
5 „ na 4 „ karminowy	x	x	x			
5 „ na 5 „ lila	x	x				
5 „ na 7 „ błękitny	x					
5 „ na 10 „ niebieski	x		x			
5 „ na 10/7 k. błękitny	x		x			
5 „ na 15 k. nieb./karm.	x					
5 „ na 15 „ brun./błęk.	x	x	x			
5 „ na 20 „ nieb./czer.	x					
5 „ na 20/14 k. nieb/kar.	x					
5 „ na 25 k. zielony/lila	x					
10 „ na 2 „ zielony					x	x
10 „ na 20 „ nieb/czerw.	x				x	
10 „ na 25 „ zielony/lila	x				x	x
10 „ na 35 „ zielony/lila	x		x		x	
10 „ na 50 „ lila/zielony	x				x	
10 „ na 70 „ brun./pom.						x
25 „ na 20 „ nieb./czerw.					x	
25 „ na 25 „ zielony/lila					x	
25 „ na 35 „ lila/zielony					x	x
25 „ na 50 „ lila/zielony					x	x
25 „ na 70 „ brun./pom.					x	x
50 „ na 35 „ cz. brun./ziel.					x	
50 „ na 50 „ lila/zielony			x		x	
50 „ na 70 „ brun./pom.					x	x
50 „ na 1 rb. brun./czer.					x	x
50 „ na 5 „ nieb./błęk.						x
100 r. na 3 rb. 50 k. cz. brun./ziel.					x	x
100 „ na 5 „ nieb /błęk.					x	x
100 „ na 7 „ c. ziel./róż.					x	x
100 „ na 10 „ czerw./żółty/szary					x	
100 „ na 3 rb, 50 kop. czarny/szary					x	
100 „ na 7 „ czarny/żółty					x	

Rok 1920 Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 r. przedrukowane stemplem z ramką z nowym ręcznym czarnym przedrukiem metalowym monogramu i nowej wartości umieszczonym powyżej pierwotnego przedruku, ząbkowane i cięte. Powtórny przedruk był przeprowadzony aby dostosować znaczki przedrukowane stemplem z ramką do wyższych wartości z powodu spadku waluty.

	pierwotny czarny		przedruk fioletowy	
	ząbk.	cięte	ząbk.	cięte
1 r. na 60 k. na 1 k. żółty (1 w.)				x
1 „ na 60 „ na 1 k. żółty (2 w.)		x		
3 „ na 3 „ czerwony	x	x		
5 „ na 2 „ zielony		x		
5 „ na 5 „ lila	x			
5 „ na 20 „ nieb./czerw.	x			
10 „ na 25 „ zielony/lila	x		x	
10 „ na 35 „ cz. brun./ziel.	x			
10 „ na 50 „ lila/zielony	x			
50 „ na 1 rb. brun./czerw.	x			
100 r. na 3 rb. 50 k. cz. brun./ziel.		x	x	

— 1920. Znaczki Rosyjskiego Cesarstwa wydań 1909-17 przedrukowane stemplem bez ramki z nowym ręcznym czarnym metalowym przedrukiem monogramu i nowej wartości umieszczonym powyżej pierwotnego przedruku, ząbkowane i cięte.

	pierwotny czarny		przedruk fioletowy	
	ząbk.	cięte	ząbk.	cięte
1 r. na 60 k. na 1 k. żółty (1 w.)		0		
3 r. na 3 k. czerwony		0		0
5 r. na 2 k. zielony		0		
5 r. na 4 k. karminowy	0			
5 r. na 5 k. lila	0			
5 r. na 10/7 k błękitny	0		0	
5 r. na 15 k. cz. brun./błęk.	0		0	
5 r. na 20 k. nieb./czerw.	0			
10 r. na 2 k. zielony		0		
10 r. na 20 k. nieb /czerw.	0			
10 r. na 25 k. zielony/lila	0		0	
10 r. na 35 k cz. brun./ziel.	0			
10 r. na 50 k. lila/zielony	0			
25 r. na 50 k. lila/zielony	0			
25 r. na 70 s. brun./pomar.		0		
50 r. na 1 rb brun./czerw.	0	0		
100 r. na 3 r. 50 k. cz. brun /ziel.	0			
100 r. na 5 rb. niebieski błęk.	0	0		
100 r. na 7 rb. c. ziel./różowy	0			
100 r. na 10 r. czer./żółty/szary	0			

— 1920 r. Znaczki rosyjskiego cesarstwa wydań 1909-17 r. przedrukowano stemplem z ramką z nowym czarnym ręcznym przedrukiem wyższej wartości ząbkowane i cięte. Przedruki nowej wyższej wartości wykonano bez monogramu, a to dlatego, aby przedruk był wyraźniejszy. Przedrukowywano znaczki w ten sposób, że monogram zwyczajnie zakrywano papierem. Istnieją również przedruki tego wydania odwrócone i podwójne.

	pierwotny czarny ząbk.	pierwotny czarny cięte	przedruk fioletowy ząbk.	przedruk fioletowy cięte
1 r. na 60 kop. na 1 kop. żółty (2 wyd.)			0	
5 r. na 5 kop. lila	0			
5 r. na 20 kop. nieb.-czerw	0			
10 r. na 25 kop. ziel.-lila	0			
10 r. na 50 kop. lila-ziel.	0			
100 r. na 3 rb. 50 kop. cz.br.-ziel.	0	0		

— 1920 r. Znaczki rosyjskiego cesarstwa wydań 1909-17 r. przedrukowane stemplem bez ramki z nowym czarnym ręcznym przedrukiem wyższej wartości ząbkowane i cięte. Sposób wykonywania przedruku ten sam, co i w poprzedniem wydaniu, również istnieją przedruki odwrócone i podwójne.

	pierwotny czarny ząbk.	pierwotny czarny cięte	przedruk fioletowy ząbk.	przedruk fioletowy cięte
1 r. na 60 kop. na 1 kop. żółty (1 wyd.)		0		
3 r. na 3 kop. czerwony		0		
5 r. na 2 kop. zielony		0		0
5 r. na 4 kop. karminowy	0			
5 r. na 5 kop. lila			0	
5 r. na 10/7 kop. błękitny	0			
5 r. na 15 kop. cz. brun.-bł.	0			
5 r. na 20 kop. nieb.-czerw.	0			
10 r. na 20 kop. nieb.-czerw.	0			
10 r. na 25 kop. ziel.-lila	0		0	
10 r. na 35 kop. cz. br.-ziel.	0			
10 r. na 50 kop. lila-ziel.	0			
50 r. na 1 rb. brun -czerw.		0		
100 r. na 3 rb. 50 k. br.-ziel.	0			
100 r. na 5 rb. nieb -błęk.	0			
100 r. na 7 rb. c. ziel.-róż.	0			
100 r. na 10 rb. czer.-żółty-sz.	0			

Wymienione w niektórych katalogach zagranicznych przedruki na znaczkach jubileuszowych domu Romanowych, na znaczkach wojennych 1914 r. oraz na znaczkach oszczędnościowych nigdy nie były w obiegu, nie były sprzedawane w okienkach pocztowych, ponieważ urzędy pocztowe na terenie Armenji nie posiadały zapasów tych znaczków. Wszelkie więc te przedruki są uskutecznione albo grzecznościowo, albo są zwyczajnymi falsyfikatami. Wszystkie wyszczególnione znaczki Armeńskiej Republiki Demokratycznej znajdują się w większości masowo fałszowane.

Przedruki oryginalne od grzecznościowych i fałszywych odróżnić jest b. trudno i specjalistów którzy mogliby odróżnić te przedruki wogóle niema. —

ROZMAITOŚCI

Król Fuad I.

W dniu 28 kwietnia br. zmarł król egipski Fuad I. Urodził się w r. 1868 jako syn kedywa Izmaila paszy i otrzymał nadzwyczaj staranne wychowanie. Na tron wstąpił w r. 1922 Zmarły król egipski był postacią nader reprezentatywną i odznaczał się wytwornością, kładąc wielkie zasługi dla rozwoju kraju. Szczególną uwagę zwracał na stan kulturalny Egiptu i dbał zwłaszcza o higjenę, oraz o **opiekę nad matką i niemowlęciem**. Już jako książe starał się żywo o założenie uniwersytetu w Kairze, przyczem jego życzenie spełniło się w r. 1925. W uznaniu zasług w dziedzinie higjeny i medycyny, liczne uniwersytety zagraniczne nadały mu godność doktora honoris causa.

Król Ahmed Fuad I był zamiłowanym zbieraczem od wielu lat. Posiadał wielki zbiór znaczków pocztowych ułożony 35 albumach, a szczególnie interesował się zbiorami znaczków z Egiptu, Sudanu, Palestyny, Hedżasu, Rumunji, Austrji, Argentyny, Serbji i Grecji. W roku 1919 nabył znany zbiór Eid'a składający się ze znaczków egipskich. Zmarły król egipski Fuad I był przyjacielem Polski, co stwierdza przytoczony fakt z przed 10-ciu laty. W Kairze odbywał się wówczas zjazd świata mułzumańskiego, a delegatem mułzumanów z Polski był sędzia Achmatowicz z Wilna. Otwarcia zjazdu dokonał osobiście od niedawna panujący król Fuad I, który w uroczystem przemówieniu podniósł tolerację dla islamu w Polsce podkreślając, że delegat polskich muzułmanów piastuje u siebie w kraju zaszczytny urząd sędziego państwowego, a uczestników zjazdu wezwał do uczczenia Polski przez powstanie **jako wyjątkowego państwa**, gdzie „mułzumanin może sądzić giaura". Uczystnicy zjazdu wezwanie to spełnili z entuzjazmem.

Wieść o tem uznaniu dla Polski rozeszła się w świecie muzułmańskim szerokim echem. Odtąd często Polacy podróżujący po Saharze dziwili się dlaczego w najbardziej zapadłych oazach afrykańskich, służba arabska ostentacyjnie ich wyróżnia.

W psychologji muzułmana tkwił zawsze szczególny szacunek dla Polski; wszak Turcja która w przestrzeni dziejów tyle wojen z Polską prowadziła, nie uznała jednak nigdy Jej rozbioru.

M.N-O.

Imprezy lotnicze.

W dniu 17 maja br. odbyły się w Toruniu „VIII Krajowe Zawody Balonów Wolnych“ o puhar imienia płk. Wańkowicza. Ogółem wystartowało 12 balonów cywilnych i wojskowych tj. prawie tyle, co w zeszłorocznym Gordon Bennecie.

Regulamin zawodów przewiduje, że pierwsze miejsce zajmie balon ten, który wyląduje najdalej od miejsca startu w granicach Polski. Jednak ze względu na niekorzystny wiatr, kierownictwo zawodów ustaliło m. Białośliwie, jako punkt lądowania.

Każdy z balonów biorących udział w zawodach brał przesyłki pocztowe do 20 g. wagi najwyżej, które kasowano specjalnym stemplem z napisem: „VIII Krajowe Zawody Balonów Wolnych Toruń 1“, a następnie po wylądowaniu oddawano najbliższemu urzędowi pocztowemu, który po zaopatrzeniu swoim stemplem przesyłał je adresatowi. W ten sposób balony: „Sanok“, „Gryf“, „Hel“, „Łódź“, „Legjonowo“, „Katowice“ i „Wilno“ oddały swoje przesyłki urzędowi pocztowemu Białośliwie, „Syrena“, „Mościce“ i „Lwów“ urzędowi pocztowemu Wysoka, „Jabłonna“ — urzędowi pocztowemu Wyrzysk, a „Kraków“ — urzędowi pocztowemu Tłukomy.

Organizacją przesyłek pocztowych zajmował się Związek Filatelistów w Toruniu, który zaopatrywał każdą z nich specjalnym znaczkiem L. O. P. P. kasowanym nazwą tego balonu, którym dana przesyłka została przewieziona. Zatem filateliści mają okazję do kompletowania całej serji składającej się z 12 przesyłek. Nadmienić tu trzeba, że korespondencja przesyłana tą drogą została zaopatrzona w stemple czysto i starannie, a specjalnie w tym celu sprzedawane pocztówki, są to fotografje puharu i poszczególnych balonów. Należy więc przypuszczać, że całostki te będą poszukiwane przez filatelistów, a cena ich niewątpliwie wkrótce będzie zwyżkowała.

W dniu 24 maja br. Mościcki Klub Balonowy urządził „IV Samochodowy Pościg za Balonem“. Załoga balonu biorącego udział w zawodach zabrała pocztę z urzędu pocztowego w Mościcach i przewiozła ją do miejsca lądowania, skąd skierowywano przesyłki do miejsca ich przeznaczenia. Tu również przewożono tylko zwykłe ekspresowe listy do 20 g. i karty pocztowe tak krajowe jak i zagraniczne. Tym sposobem przewiezione przesyłki zostały oznaczone, przed wysłaniem, odciskiem specjalnego datownika urzędu pocztowego Mościce oraz pieczęcią Mościckiego Klubu Balonowego z napisem: „Mościcki Klub Balonowy — IV samochodowy pościg za balonem“. Ponieważ obecnie jeszcze nie posiadamy bliższych danych o wyniku zawodów, powrócimy do tej sprawy w przyszłym numerze.

Fałszerstwa.

Jak donosi prasa codzienna, polskie znaczki lotnicze przed niedawnym czasem wycofane z obiegu, spowodu wielkiego popytu na nie, już doczekały się sfałszowania i co ciekawe, że stało się to w Paryżu. Wprawdzie poczta żadnej szkody nie ponosi, ale jest to niezbitym dowodem, jaka istnieje potrzeba wydania nowej serji znaczków lotniczych. Rozpoznanie fałszerstw jest łatwem, nietyle ze względu na mniej dokładny druk, ile że ząbkowanie jest typu linjowego $11^1/_2$ podczas gdy oryginały mają ząbkowanie skrzynkowe $12^1/_2$.

Ciekawem jest, czy teraz nasza poczta zdecyduje się wreszcie na wydanie okazałej serji znaczków lotniczych Przecież nie powinniśmy dopuszczać do tego, aby fałszerstwa reprezentowały lotnicze znaczki polskie zagranicą, bo wszelki wstręt wynikający z tytułu fałszerstw z braku odpowiedniego przeciwstawienia się, spada niestety na Polskę. Z tak ważną dziedziną propagaody należy się liczyć.

Wysokie oznaczenie.

Niemiecki Północno-Wschodni Związek Filatelistów z siedzibą w Królewcu, postanowił corocznie nadawać ufundowaną plakietę tym, którzy zasłużą się koło rozwoju filatelistyki w krajach graniczących z Prusami Wschodniemi względnie z któremi łączą ich interesy wynikające z bliskości położenia.

Plakieta przedstawia głowę łosia pod którą jest napis w języku niemieckim: „Za zasługi na polu filatelji, a wokoło głowy napis: „Briefmarkensammlerverein Nordost e. V. Königsberg Pr.“, a wykonana jest z bursztynu.

Po ufundowaniu powyższej plakiety jako pierwszy otrzymał ją p. W. Rachmanow z Warszawy, za prace z dziedziny znaczków i dokumentów pocztowych polskich.

Na ogólne życzenie „Wielki Konkurs“ dla P. T. nowych Prenumeratorów zamykamy 10 czerwca 1936. Wyniki podamy już w lipcowym numerze.

KALININ, 4 wart. niestempl. 3.30
dto stemplow. 1,45

Kongres Sztuki Irańskiej	4 wart.	o	3.25
Tołstoj	3 „	*	2,85
Kirow itd.	2 „	*	4,—

Lot
Lewoniewskiego
1 rb./10 kop.

bardzo mały nakład!
x lub o 27,50

Posiadamy tylko kilka egzemplarzy.

ROSJA SOWIECKA
jest krajem gdzie prawie wszystkie znaczki szybko drożeją

Starsze serje Rosji Sowieckiej
patrz ofertę w Nr. 56
na którą zwracamy uprzejmie uwagę.

Na wszystkie inne serje i pojedyńcze znaczki

Rosji Sowieckiej i Carskiej

prosimy nadesłać listę braków

Okazje w znaczkach **Rosji Carskiej**

1905, wojna japońska, dobroczyn. 4 wart. * 6,75

1914 wojna światowa dobroczyn. 4 wart. * —,60

Inne wydania we wielkim wyborze

Mongolja
Nadają się do wymiany z zagranicą.

obrazkowe 1932, 9 wartości, wysoka wartość katalogowa Michel ca mk. 43,—, Yvert ca 80,— fr.
1 serja * lub o 2,30 — 10 serji 19,50

Czy posiada WPan odpowiedni album?
O ile nie, prosimy wejść z nami w kontakt, a służymy bezpłatną fachową poradą, po nadesłaniu znaczka na odpowiedź i podania życzeń szczegółowych.

Posiadamy stale na składzie

nowoczesne i ogólnie lubiane albumy KABE, spięte systemem śrubowym w podwójnej trwałej okładce.

Nr. 18 Europa, na ca 10.000 pól
1 tom zł 29,50

„ 19 Zamorze na ca 10.000 pól
1 tom zł 29,50

„ 214 Europa, na ca 17.000 pól
2 tomy zł 59,50

„ 1721 Europa, na ca 20.000 pól
3 tomy zł 160,—

„ 2821 Zamorze, na ca 41.000 pól
6 tomów zł 270,—

„ 192 Lotnicze Europa, komplet
1 tom zł 22,50

„ 595 „ Zamorze komplet
1 tom zł 22,50

Niemcy, specjalizowane
1 tom zł 25,—

WIELKIE WYDANIA oraz wszystkie inne po cenach origin. bardzo niskich.

Ważne dla posiadaczy albumów SCHAUBECKA

Kupiliśmy okazyjnie
(z masy spadkowej)

kilkanaście okładek z śrubami do wydania dużego, które oferujemy po cenie niebywale niskiej tylko **zł 9,50**, kilka tysięcy kart blanco z Ia papieru, które oferujemy po cenie **zł 4,50 za 50 sztuk.**

JEDYNA OKAZJA dla posiadaczy albumów SCHAUBECKA

Redaktor i Wydawca Jan Witkowski, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 7, I. ptr.

STALE WZRASTAJĄCA ILOŚĆ ZAMÓWIEŃ MÓWI SAMA ZA SIEBIE

O DOBROCI

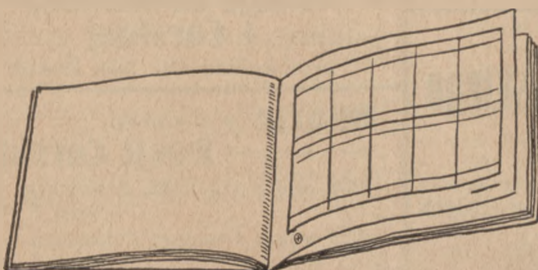
WITKOWSKIEGO LUKSUS. ALBUMU

DO ZNACZKÓW POLSKICH

WYDANIE 7-me UZUPEŁN. ZŁ 19.50

plus 2.— zł kosztów wysyłki opakowania ochronnego.

SZCZEGÓŁY W CENNIKU GŁÓWNYM 1936

WITKOWSKIEGO ZESZYTY DO ZNACZKÓW

Ia PAPIER I WYKON.

FORMAT MNIEJSZY 160 PÓL

1 szt. . . .	—.15
10 „ . . .	1.35
100 „ . . .	12.—

FORMAT WIĘKSZY 500 PÓL

1 szt. . . .	—.30
10 „ . . .	2.70
100 „ . . .	24.—

WITKOWSKIEGO ZĄBKOMIERZE

(PRECYZYJNIE WYKONANE, PRZEWYŻSZAJĄ WYROBY ZAGRAN.

a) tekturowy **—.15** b) celofanowy **—.45**

WITKOWSKIEGO NAROŻNIKI DO CAŁOSTEK

podnoszą wygląd całostek w albumach

paczka po 100 szt. **1.50**

WITKOWSKIEGO KSIĄŻECZKI WKŁADKOWE

Ia wykonanie oprawne

w półpłótno	zł 0.90
w płótno	zł 1.35
w dermatoid	zł 3.75

NALEPKI DO ZNACZKÓW

Ia WYRÓB, PAKOWANE PO 1000 SZTUK

format mały paczka . .	zł —.40
format średni paczka .	zł —.50
format duży paczka . .	zł —.65

Wskaźniki do błędnodruków

nowość polski patent — nieznane w tej doskonałości zagranicą, podnoszą estetyczny wygląd zbiorów i uwidaczniają błędnodruki. — Paczka 100 szt. **tylko zł 1.-**

Wywoływacze znaków wodnych zł 1.75

Torebki przezroczyste (pergamin)

chronią dublety przed zniszczeniem

paczka 100 szt. 1.—
paczka 500 szt. 4.50

PORTO I OPAKOWANIE OSOBNO! WPŁATY NA P. K. O. 208547

Dom Filatelistyczny Jan Witkowski - Poznań, Al. Marcinkowskiego 7

Telefon nr. 27-81

Druk. „POL“ POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH Sp. z o. odp. Poznań, Strzelecka 14.